

gaves Løsning. Man møder Bevillinger, der i samlet Sum udgør noget over 60 000 Kr. Disse Bevillinger er givne dels til Uddannelse af Husholdningslærerinder, dels til Understøttelser til Husholdningsskoler, dels til Understøttelser til ubemidlede Elevers Ophold paa disse Skoler. Ja, det er jo umaadelig godt, at disse Bevillinger findes til dette Formaaals Fremme, men det er ikke nok; man maa gaa meget videre i denne Sag, før den kan betragtes som nogenledes løst. Vi maa naa dertil, at der findes Husholdningsskoler i hver Kommune Landet over, saaledes at der praktisk talt ikke findes en eneste Kvinde i vort Samfund, som ikke har gennemgaaet et Kursus paa en Husholdningsskole. Vi maa en Gang naa dertil, at der mellem de forskellige Attester, som en ung Kvinde skal præstere for at kunne gaa ind i et Ægteskab, findes en Attest for, at hun har gennemgaaet et Kursus paa en Husholdningsskole. Det varer vel nok længe, inden vi naar dertil, men jeg vil dog pege paa denne Attest som den vigtigste, man overhovedet kan tænke sig for Samfundets Bevarelse.

Jeg vil gerne pege paa den overordentlig store Betydning, det vilde have for Samfundet, om Kvinder fra forskellige Samfundslag kunde mødes paa disse Husholdningsskoler, der kunde lære at kende hinanden, kunde komme til at lære at respektere hinanden, at lære at kende de forskellige Forhold, hvorunder de forskellige Kvinder i vort Samfund lever. Det vilde faa en overordentlig Betydning, en lignende Betydning, som f. Eks. vor Værnepligt har haft for de unge Mænd i vort Samfund. Den største Betydning, Værnepligten overhovedet har haft, er vel nok i den Retning, at de forskellige Mænd fra de forskellige Samfundslag har lært at kende hinanden og lært at blive Kammerater med hinanden. Det vilde faa en lignende stor Betydning for Kvinderne, dersom de paa Husholdningsskolerne kunde komme til virkelig at sætte sig ind i de forskellige Følelser, som rører sig i de forskellige Lag.

Der er maaske nogle af de ærede Medlemmer i dette Ting, som kunde mene, at dette Spørgsmaal kunde løses ved, at der i vor Folkeskole blev indført Specialfag for de unge Piger. Det tror jeg ikke vil hjælpe. Saadanne Specialfags Indførelse i Barneskolen vil ikke have blivende Værdi, idet Børnene ikke vil være modne til at optage den Lærdom, som man gennem Husholdningsskolerne skal erhverve sig.

Andre vil maaske mene, at man kunde optage Specialfag i Ungdomsskolen. Det tror jeg heller ikke; jeg tror, denne Sag skal tages op for sig selv og løses for sig selv. Man skal have Skoler, hvor der bibringes de unge Kvinder udelukkende praktisk og teoretisk Færdighed paa det huslige Omraade.

Nu ved jeg, at der selvfølgelig vil være mange, som vil tvivle om denne Sags store Betydning; man vil mene, at de fleste Kvinder paa egen Haand dygtiggør sig til Husmodergerningen. Ja, det er der maaske mange, som gør, det er jo utvivlsomt, at de fleste Kvinder vil gøre det, inden de gaar ind i et Ægteskab; men der er overmaade mange, som ikke faar en tilstrækkelig Undervisning, inden de gaar ind i Ægteskabet. Jeg vil sige til de Mennesker, som tvivler om dette: Prøv at gaa ud i de tusinde Hjem, og jeg er sikker paa, at naar de kommer tilbage, vil de have set Masser af Eksempler paa, hvorledes for mange af disse brave og stræbsomme Kvinder den Opgave at opretholde Hjemmet i den Skikkelse, hun har tænkt sig, at det skulde have, er glippet; denne store Opgave er vokset hende over Hovedet. Og hvorfor er det glippet for hende? Fordi hun ikke har haft den tilstrækkelige Forstaaelse af det store indviklede Maskineri, som hedder Økonomi. Der kan selvfølgelig være mange forskellige Aarsager til, at det er glippet for den unge Kvinde; men jeg er sikker paa, at det væsentligst vil være paa Grund af, at hun har manglet den Forstaaelse af hele det store økonomiske Maskineri, som udkræves for virkelig at kunne bygge et Hjem op og holde det ved lige.

Der er et Medlem af dette Ting, som en Gang sagde til mig, da vi talte om denne Sag, at han ikke mente, det havde saa stor Betydning at dygtiggøre Kvinderne i denne Henseende; det vilde have større Betydning at sørge for, at Kvinderne fik større Midler til Raadighed til sit Hjems Førelse. Dette er en fuldstændig Misforstaaelse. Thi vel indrømmer jeg, at jo større Midler Kvinden har at raade over, desto lettere vil det være for hende at føre sit Hus. Men det, der giver den store Tilfredsstillelse, er netop at kunne føre sit Hus, at bygge det op og bevare det for saa smaa Midler som muligt. Det giver nemlig den største Tilfredshed og den største Velstand. Det kan ikke hjælpe at have mange Penge. Jeg har set saa mange Eksempler paa, at der ikke har været Mangel paa Penge, men at